

Vankien lukemisen edistämishanke – hankekuvaus ja alustava kustannusarvio

Toteutusaika 1.1.2024-31.12.2024

Helsingin kaupunginkirjasto on vuodesta 2017 tehnyt yhteistyötä vankiloiden kanssa omalla rahoituksellaan. Vankilakirjastot eivät pysty järjestämään lukupiirejä, kirjavinkkausta ja novellikoukkuja ilman yhteistyötä ja verkostoitumista yleisten kirjastojen henkilökunnan kanssa. Helsingin ja Vantaan vankilat ovat suuria Suomen mittakaavassa, ja Vantaa tulee remontin jälkeen olemaan Suomen suurin vankila (Helsingissä on tällä hetkellä 312 ja Vantaalla 185 vankipaikkaa).

Tulevaisuuden tavoitteena on, että yleisten kirjastojen tehtäviin ja budjetteihin sisältyy myös vankien lukemisen edistäminen. Tätä työtä tehdään luonnollisesti yhteistyössä vankiloiden kirjastoista vastaavien kanssa, jolloin vankilakirjastoista vastaavat pääsevät osallisiksi laajemmista ammatillisista verkostoista. Omalla rahoituksella ja hankerahoituksella kehitetty yhteistyö on mutkatonta ja sujuvaa.

Hankkeen tarkoituksena on pilotoida kirjastojen ja vankiloiden yhteistyötä lukemisen edistämisen saralla. Tavoitteena suunnitella ja järjestää Helsingin ja Vantaan vankiloiden vangeille kerran viikossa lukutaidon kehittymiseen ja kirjallisuuden harrastamiseen tähtäviä toimia.

Hankkeen tavoitteena on myös, että yleisten kirjastojen ja vankiloiden yhteistyö tiivistyy ja että säännölliset toiminnot vakiintuvat. Yhteistyö dokumentoidaan niin, että sitä voi jatkaa, vaikka henkilöstö vaihtuisi.

Hanketta haetaan yhdessä Vantaan kaupunginkirjaston kanssa ja se toteutetaan yhteistyössä Helsingin ja Vantaan vankiloiden kanssa. Lähtötilanteessa Helsingin kaupunginkirjastolla on jo toimivat yhteistyöverkostot Vantaan kaupunginkirjaston sekä Helsingin ja Vantaan vankiloiden kanssa.

Kaupunginkirjastojen työntekijät järjestävät yhdessä vankiloiden työntekijöiden kanssa molemmissa vankiloissa kerran kuussa seuraavia tapahtumia:

- Lukupiirit (kaksi kokonaista kahden kirjastotyöntekijän työpäivää kuussa per vankila, jolloin voidaan pitää sama lukupiiri useamman kerran 2-3 ryhmälle päivässä)
- Kirjavinkkaukset (kaksi kokonaista kahden kirjastotyöntekijän työpäivää kuussa per vankila, jolloin voidaan pitää sama puolen tunnin vinkkaus useammalle (esim. kuudelle) ryhmälle päivässä)
- Ns. nahkanovellikoukut, joissa vangeille luetaan ääneen heidän tehdessään käsitöitä tms. ja lopussa vinkataan lukemista (yksi kokonainen kirjastotyöntekijän työpäivä yhteensä molemmille vankilolle, jolloin aamupäivällä voisi pitää yhdessä vankilassa kaksi novellikoukkuja ja iltapäivällä toisessa kaksi)
- (Kirjastoautojen vierailut (kerran kuussa 15 min. verran Vantaan kirjastoauto Vantaan vankilan ulkopuolella, mikä valmisteluineen edellyttäisi yhden kirjastotyöntekijän työpäivän yhteensä kuussa). Tällöin vankilan työntekijät pääsevät lainaamaan ja palauttamaan aineistoa ja kirjastoauton työntekijät kokoavat vangeille kirjapaketteja.
- Valmistautuminen lukupiireihin ja kirjavinkkauksiin veisi kaksi työpäivää kuussa kahdelta kirjastotyöntekijältä ja nahkanovellikoukkuihin valmistautuminen yhden työpäivän kuussa yhdeltä kirjastotyöntekijältä

Vantaan vankila on remontissa, joten toiminnot siellä tapahtuvat pääosin osastoilla.

Kaupunginkirjastot järjestävät myös kirjailijavierailuja vankiloissa, yhden molemmissa per kevät- ja syyskausi eli neljä vierailua vuodessa.

Lisäksi projektin avustuksella hankittaisiin vankiloille harvinaista, kirjavinkkarien suosittellemaa (lähinnä vieraskielistä) aineistoa, jota ei saa lainattua kaupunginkirjastoista ja jota niihin ei hankita rajallisen hankintamäärärahan takia.

Alustava kustannusarvio

Henkilöstökulut	16 000 €
Toimitilakulut, jotka aiheutuvat hankkeesta	-
Ulkopuoliset palvelut (kirjailijavierailut)	1 600 €
Yleiskustannukset (hallinnolliset kulut)	1 500 €
Matkakulut	800 €
Muut kulut (esim. painatus ja materiaalikulut)	500 €
Aineiston hankintakulut	3 000 €
Yhteensä	23 400 €

Avustusta haetaan kattamaan 100 % hankkeen kustannuksista.